

Delårsrapport 3. kvartal 2017

SpareBank 1 Skadeforsikring

SpareBank 1 Skadeforsikring AS

Styrets beretning per tredje kvartal 2017

SpareBank 1 Skadeforsikring oppnådde et resultat før skatt per tredje kvartal 2017 på 852 mill. kroner. Både forsikringsresultatet og finansinntektene bidrar positivt til resultatet.

Resultatutvikling

Den underliggende lønnsomheten fra forsikringsvirksomheten er god. Per tredje kvartal 2017 hadde SpareBank 1 Skadeforsikring et forsikringsresultat på 550 mill. kroner, mot et forsikringsresultat på 569 mill. kroner i tilsvarende periode i 2016.

Finansresultatet per tredje kvartal 2017 ble 293 mill. kroner sammenlignet med 292 mill. kroner i samme periode i fjor.

Resultat før skattekostnad endte på 852 mill. kroner, en økning på 65 mill. kroner sammenlignet med fjoråret.

Premieutvikling

Brutto premieinntekter ble 4.115 mill. kroner per tredje kvartal 2017, en økning på 115 mill. kroner sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Opptjent premie for Privatmarkedet er økt med 103 mill. kroner, og opptjent premie for Bedriftsmarkedet er økt med 9 mill. kroner.

Inntektsøkningen for Privatmarkedet gjelder hovedsakelig produktgruppene Reise, Motor og Hus. Inntektene for Reise er økt med 17 mill. kroner, mens inntektene for Motor er økt med 51 mill. kroner. For Hus er økningen 31 mill. kroner. Premieinntektene øker i hovedsak som følge av økning i antall forsikrede objekter.

Premieinntekt for egen regning ble 4.083 mill. kroner pr tredje kvartal 2017, en økning på 128 mill. kroner sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Økning i premieinntekt for egen regning skyldes lavere avgitt premie til reassurandørene i 2017 enn i 2016.

SpareBank 1 Skadeforsikring har hatt en økning i premiebestanden på 197 mill. kroner per tredje kvartal 2017. Privatmarkedet har hatt en bestandsøkning på 191 mill. kr, mens Bedriftsmarkedet har hatt en bestandsøkning på 6 mill. kroner. Bestandsøkningen innenfor Privatmarkedet gjelder LOfavør produktene Hus, Bil og Reise, samt øvrig Privatmarked. Ved utgangen av tredje kvartal 2017 har SpareBank 1 Skadeforsikring en total bestandspremie på 5.480 mill. kroner.

Skadeutvikling

Selskapets brutto erstatningskostnader, som er summen av årets erstatninger og avviklingsgevinster, endte per tredje kvartal 2017 på 2.499 mill. kroner. Dette er en økning på 30 mill. kroner sammenlignet med tilsvarende periode i fjor.

Årets erstatningskostnader for Privatmarkedet er økt med 38 mill. kroner, mens for Bedriftsmarkedet er årets erstatningskostnader per tredje kvartal redusert med 16 mill. kroner. I tillegg er naturskader redusert med 12 mill. kroner sammenlignet med i fjor.

Det er inntektsført 205 mill. kroner i avviklingsgevinster per tredje kvartal 2017. Dette er en nedgang på 33 mill. kroner sammenlignet med samme periode i fjor. Årets avviklingsgevinster gjelder hovedsakelig produktgruppene Motor, Ansvar og Yrkesskade.

Per tredje kvartal 2017 var brutto skadeprosent 60,7 mot 61,8 prosent tilsvarende periode i 2016. Nedgangen i skadeprosent på 1,1 prosentpoeng har sammenheng med forbedret underliggende skadeprosent, samt reduserte naturskader.

Driftskostnader

Totale driftskostnader endte på 1.004 mill. kroner pr tredje kvartal, noe som er en økning med 140 mill. kroner sammenlignet med i fjor. Interne driftskostnader er økt med 117 mill. kroner, og kostnader til provisjoner er økt med 23 mill. kroner.

Brutto kostnadsprosent er økt med 2,8 prosentpoeng til 24,4 prosent per tredje kvartal 2017.

Økning i egne driftskostnader skyldes hovedsakelig økte personalkostnader, inklusiv avviklingstap i forbindelse med endring av ansattes pensjonsordninger. I tillegg har IKT kostnader og markedsføringskostnader økt betydelig sammenlignet med fjoråret.

Økte provisjonskostnader skyldes økt salgspolisprovisjon og økt bestandsprovisjon.

Finansavkastning

Per tredje kvartal 2017 endte konsernets netto finansinntekter på 293 mill. kroner, mot 292 mill. kroner tilsvarende periode i fjor.

Finansavkastningen per tredje kvartal ble 3,2 prosent, mot 2,8 prosent i fjor. Økningen i finansavkastningen sammenlignet med fjoråret skyldes hovedsakelig økt aksjeavkastning, kombinert med lavere kapital til forvaltning som følge av fjorårets tilleggsutbytte.

Per tredje kvartal 2017 var aksjeavkastningen på 13,1 prosent, mot en avkastning på 4,2 prosent i fjor. Avkastningen på omløpsobligasjoner er imidlertid redusert sammenlignet med tredje kvartal i fjor fra 2,0 til 1,5 prosent. Direkte avkastning innenfor eiendomsporteføljen er også redusert, fra 4,3 til 3,1 prosent.

Soliditet og risikoforhold

Solvens II regelverket trådte i kraft 1. januar 2016. Selskapet anses å være godt kapitalisert sett opp mot de regulatoriske kravene. Foreløpige beregninger viser at selskapets solvensmargin per 30.09.17 er 217,1 prosent, mens den ved årsskifte var 196,3 prosent.

Styret anser at selskapets forretningsmessige eksponering er godt tilpasset dets risikoevne.

Fremtidsutsikter

Den underliggende lønnsomheten i SpareBank 1 Skadeforsikring er god, i stor grad drevet av tilfredsstillende prising og risikoseleksjon, samt kostnadsreduksjoner på erstatningssiden.

Ny teknologi gir stadig mulighet for bedre vurdering av risiko. SpareBank 1 Skadeforsikring investerer løpende i teknologi og kompetanse for å generere og utnytte relevant innsikt. Selskapet investerer også kontinuerlig i nye løsninger for selvbetjente kjøp og selvbetjente oppgjør, og bruken av løsningene øker stadig. Denne satsningen understøtter SpareBank 1 Skadeforsikrings målsetting om å ha markedets mest tilfredse og lojale kunder.

SpareBank 1 Skadeforsikrings finansavkastning per tredje kvartal 2017 var tilfredsstillende. Selskapets kapitalforvaltningsmodell har over tid bidratt til en effektiv og solid forvaltning med moderat risiko. Det forventes et vesentlig resultatbidrag fra finansielle investeringer også i siste kvartal av 2017. Styret tar imidlertid hensyn til at det er betydelig usikkerhet knyttet til vurderinger av fremtidige forhold ved finansielle investeringer.

Basert på den gode underliggende lønnsomheten fra kjernevirksomheten, brukervennlige systemer og god kjennskap til kundenes behov står selskapet sterkt med tanke på å sikre konkurransedyktig lønnsomhet også for resten av året. Det er en iboende risiko for at ekstremvær og større skadehendelser kan føre til svingninger i det forsikringstekniske resultat. Selskapets

reassuranseprogram vil bidra til å begrense denne typen svingninger.

Regnskapet per 30. september 2017 er ikke revidert.

Styret i SpareBank 1 Skadeforsikring AS

24. oktober 2017

RESULTATREGNSKAP

Morselskapet			Konsernet		
30.09.2017	30.09.2016	NOK 1 000	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
		TEKNISK REGNSKAP			
		1. Premieinntekter mv.			
4 114 566	3 999 333	1.1. Opptjente bruttopremier	4 114 566	3 999 333	5 358 982
-31 241	-43 755	1.2 - Gjenforsikringsandel av opptjente bruttopremier	-31 241	-43 755	-56 614
4 083 324	3 955 577	Sum premieinntekter for egen regning	4 083 324	3 955 577	5 302 368
3 778	1 718	2. Andre forsikringsrelaterte inntekter	3 778	1 718	4 077
		3. Erstatningskostnader			
-2 499 469	-2 469 952	3.1 Brutto erstatningskostnader	-2 499 469	-2 469 952	-3 015 029
-32 666	-18 145	3.2 -Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader	-32 666	-18 145	-51 714
-2 532 134	-2 488 097	Sum erstatningskostnader for egen regning	-2 532 134	-2 488 097	-3 066 743
		4. Forsikringsrelaterte driftskostnader			
-506 058	-467 428	4.1 Salgskostnader	-506 058		-621 141
		4.3 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader			
-497 495	-395 751	inkl. provisjoner for mottatt gjenforsikring	-497 495	-395 751	-537 298
8 003	-350	4.4 - Mottatte provisjoner for avgitt gjenforsikring og gevinstandeler	8 003	-350	36 093
-995 550	-863 529	Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	-995 550	-863 529	-1 122 345
-157	-421	5. Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	-157	-421	-678
559 261	605 248	Resultat av teknisk regnskap før sikkerhetsavsetninger	559 261	605 248	1 116 679
		6. Endring i avsetning for andre tekniske avsetninger			
-9 263	-36 375	Endring i avsetning til andre tekniske avsetninger	-9 263	-36 375	-69 791
-9 263	-36 375	Sum endring i sikkerhetsavsetning mv.	-9 263	-36 375	-69 791
549 998	568 873	7. Resultat av teknisk regnskap	549 998	568 873	1 046 889
		IKKE-TEKNISKE REGNSKAP			
		8. Netto inntekter fra investeringer			
112	60	8.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilkn foretak og felleskontr.foretak			
132 059	158 454	8.2 Renteinntekt og utbytte mv på finansielle eiendeler	132 059	158 454	211 769
50	358	8.3 Netto driftsinntekt fra eiendom	37 334	51 577	70 172
96 881	33 231	8.4 Verdiendringer på investeringer	115 221	47 693	36 742
14 402	37 240	8.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	14 402	37 240	90 830
		8.6 Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekostnader			
-6 229	-3 372		-6 229	-3 372	-6 938
237 275	225 972	Sum netto inntekter fra investeringer	292 786	291 593	402 575
		9 Andre inntekter	8 875		
8 875					
-12	-73 499	10 Andre kostnader	-12	-73 499	-2 404
246 138	152 473	11. Resultat av ikke-teknisk regnskap	301 650	218 094	400 171
796 136	721 346	12. Resultat før skattekostnad	851 647	786 967	1 447 059
-153 665	-188 758	13. Skattekostnad	-153 665	-188 758	-308 218
642 471	532 588	14. Resultat før andre resultatkomponenter	697 982	598 208	1 138 841
		15. Andre resultatkomponenter			
-568	-1 531	15.3 Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger	-568	-1 531	-2 000
142	317	15.8 Skatt på andre resultatkomponenter	142	317	500
642 045	531 374	16. TOTALRESULTAT	697 556	596 994	1 137 341

BALANSE - EIENDELER

Morselskapet			Konsernet		
30.09.2017	30.09.2016	NOK 1 000	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
		EIENDELER			
		1. IMMATERIELLE EIENDELER			
51 253	33 180	1.2 Andre ilmmaterielle eiendeler	51 253	33 180	35 124
51 253	33 180	Sum immaterielle eiendeler	51 253	33 180	35 124
		2.INVESTERINGER			
		2.1 Bygninger og andre faste eiendommer			
		2.1.1 Investerings eiendommer	1 296 327	1 263 329	1 264 576
		2.2 Datterforetak, tilknyttet foretak og felleskontrollerte			
964 344	964 344	2.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	168	228	168
12 531	12 678	2.2.2 Fordringer på foretak og verdipapirer utstedt av datterforetak mv		178	68 065
		2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
1 156 964	1 370 201	2.3.1 Investeringer som holdes til forfall	1 156 964	1 370 201	1 311 348
562 779	291 844	2.3.2 Utlån og fordringer	562 779	291 844	396 313
		2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
969 324	1 110 863	2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	969 324	1 110 863	1 020 443
5 573 542	6 812 246	2.4.2.Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	5 573 542	6 812 246	5 944 631
125	52 369	2.4.4 Finansielle derivater	125	52 369	-0
5 894	40 860	2.4.5 Andre finansielle eiendeler	5 894	40 860	97 436
9 245 502	10 655 404	Sum investeringer	9 565 123	10 942 118	10 102 980
		3. GJENFORSIKRINGSANDEL AV BRUTTO FORSIKRINGSFORPLIKTELSE			
	8 659	3.1 Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie		8 659	
371 664	519 792	3.2 Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning	371 664	519 792	446 136
371 664	528 450	Sum gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser	371 664	528 450	446 136
		4. FORDRINGER			
1 669 874	1 562 041	4.1.1 Forsikringstakere	1 669 874	1 562 041	1 580 865
13 286	-3 437	4.2 Fordringer i forbindelse med gjenforsikring	13 286	-3 437	55 674
32 854	42 835	4.3 Andre fordringer	36 123	60 109	34 079
1 716 014	1 601 439	Sum fordringer	1 719 283	1 618 714	1 670 617
		5. ANDRE EIENDELER			
		5.1 Varige driftsmidler	311		372
104 513	100 988	5.2 Bank	219 204	200 718	231 287
2 895	2 570	5.3 Eiendeler ved skatt	13 022	11 763	12 980
107 408	103 558	Sum andre eiendeler	232 537	212 886	244 639
11 491 842	12 922 032	SUM EIENDELER	11 939 859	13 335 348	12 499 495

BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD

Morselskapet			Konsernet		
30.09.2017	30.09.2016	NOK 1 000	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER					
7. INNSKUTT EGENKAPITAL					
132 000	132 000	7.1 Aksjekapital	132 000	132 000	132 000
367 458	367 458	7.2 Overkursfond	367 458	367 458	367 458
319 243	319 243	7.4 Annen innskutt egenkapital	319 243	319 243	319 243
818 701	818 701	Sum innskutt egenkapital	818 701	818 701	818 701
8. OPPTJENT EGENKAPITAL					
894 544	747 213	8.1.3 Avsetning til naturskadekapital	894 544	747 213	831 626
243 221	242 095	8.1.4 Avsetning til garantiordningen	243 221	242 095	241 891
1 842 156	1 857 105	8.2 Annen opptjent egenkapital	2 277 223	2 238 386	1 643 958
2 979 921	2 846 414	Sum opptjent egenkapital	3 414 987	3 227 694	2 717 475
3 798 622	3 665 115	Sum egenkapital	4 233 689	4 046 396	3 536 176
10. BRUTTO FORSIKRINGSFORPLIKTELSER					
2 318 805	2 207 230	10.1 Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	2 318 805	2 207 230	2 158 539
4 116 425	4 594 015	10.3 Brutto erstatningsavsetning	4 116 425	4 594 015	4 216 267
700 605	682 448	Andre tekniske avsetninger	700 605	682 448	709 442
7 135 835	7 483 693	Sum brutto forsikringsforpliktelser	7 135 835	7 483 693	7 084 249
11. AVSETNING FOR FORPLIKTELSER					
-400	-3 414	11.1 Pensjonsforpliktelser	-400	-3 414	-3 829
153 642	188 759	11.2.1 Betalbar skatt	152 070	189 702	1 847
208 274	220 537	11.2.2 Forpliktelser ved utsatt skatt	218 494	232 673	218 494
361 516	405 882	Sum avsetning for forpliktelser	370 164	418 961	216 512
13. FORPLIKTELSER					
9 812	1 154 868	13.5 Forpliktelser til foretak i samme konsern	9 812	1 154 868	1 392 470
75 428	55 718	13.1 Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring	75 428	55 718	63 522
2 006	2 328	13.2 Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring	2 006	2 328	2 006
14 088	448	13.4 Finansielle derivater	14 088	448	1 322
85 333	140 678	13.5 Andre forpliktelser	89 636	159 634	179 225
186 667	1 354 039	Sum forpliktelser	190 969	1 372 995	1 638 545
9 202	13 303	14. PÅLØPTE KOSTNADER OG MOTTATTE IKKE OPPTJENTE	9 202	13 303	24 013
11 491 842	12 922 032	SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	11 939 859	13 335 348	12 499 495

KONTANTSTRØM

Morselskapet			Konsernet	
30.09.2017	30.09.2016	NOK 1 000	30.09.2017	30.09.2016
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER				
796 136	721 346	Resultat av ordinær virksomhet før skattekostnad	851 647	786 967
9 496	8 262	Avskrivninger og nedskrivninger	9 496	8 262
		Tilgang investeringseiendommer	-13 411	-9 715
		Verdiregulering investeringseiendommer	-18 340	-14 462
-6 379	-3 777	Betalte rentekostnader	-6 379	-3 777
153 206	140 584	Mottatte renteinntekter	153 206	140 584
3 429	1 805	Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i	3 429	1 805
	-80 716	Periodens betalte skatter		-80 716
-426	-1 214	Direkte netto pensjonsføring under andre resultatkomponenter	-426	-1 214
2		Posteringer ført direkte mot EK	-44	-140
88 068	10 603	Mottatt fordringer på foretak i samme konsern	68 065	
		Utbetalt fordringer på foretak i samme konsern		-178
-4 490 994	-4 432 264	Tilgang av verdipapirer til virkelig verdi	-4 490 994	-4 432 264
4 972 596	4 948 718	Vederlag ved avhending av verdipapirer til virkelig verdi	4 972 596	4 948 718
-157 155	-245 261	Tilgang av verdipapirer som holdes til forfall	-157 155	-245 261
170 500	224 000	Vederlag av avhending av verdipapirer som holdes til forfall	170 500	224 000
-113 078	81 927	Netto endring verdipapirer til virkelig verdi	-113 078	81 927
91 542	-29 524	Endring andre finansielle eiendeler	91 603	-29 929
-210 095	-173 748	Endring av tidsavgrensningposter	-190 575	-162 375
51 586	12 328	Endring forsikringstekniske avsetninger	51 586	12 328
1 358 432	1 183 070	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 381 726	1 224 561
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER				
-25 625	-10 022	Tilgang immaterielle eiendeler	-25 625	-10 022
-25 625	-10 022	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-25 625	-10 022
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER				
19 997	16 629	Mottatt konsernbidrag		
-1 368 184	-1 230 462	Avgitt konsernbidrag	-1 368 184	-1 230 462
-1 348 187	-1 213 833	Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-1 368 184	-1 230 462
-15 380	-40 785	Netto kontantstrøm for perioden	-12 084	-15 923
119 893	141 774	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 01.01.	231 287	216 642
104 513	100 989	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 30.09	219 204	200 718

EGENKAPITAL

MOR	Aksjekapital	Overkursfond	Annen innskutt egenkapital	Naturskade fond	Garanti avsetning	Annen opptjent egenkapital	Total egenkapital
NOK 1000							
Pr 31 12 16	132 000	367 458	319 243	831 626	241 891	1 264 357	3 156 576
Res før andre reskomp						642 471	
Estimatavvik pensjoner						-568	
Skatt på andre res komp						142	
Totalresultat						642 045	642 045
Naturskadeavsetning				62 917		-62 917	
Garantiavsetning					1 330	-1 330	
Korrigerings direkte mot EK						2	
Pr 30 09 17	132 000	367 458	319 243	894 544	243 221	1 842 156	3 798 620
KONSERN							
NOK 1000							
Pr 31 12 16	132 000	367 458	319 243	831 626	241 891	1 643 958	3 536 176
Res før andre reskomp						697 982	
Estimatavvik pensjoner						-568	
Skatt på andre res komp						142	
Totalresultat						697 556	697 556
Naturskadeavsetning				62 917		-62 917	
Garantiavsetning					1 330	-1 330	
Korrigerings direkte mot EK						-44	-44
Pr 30 09 17	132 000	367 458	319 243	894 544	243 221	2 277 223	4 233 689

NOTER TIL REGNSKAPET

NOTE 1 – REGNSKAPSPRINSIPPER

Delårsregnskapet er utarbeidet i henhold til IAS 34 *Delårsrapportering* jf årsregnskapsforskriften for skadeforsikringselskaper § 6-2. Delårsrapporten gir ikke fullstendige noteopplysninger som er påkrevd i årsregnskapet, følgelig bør delårsrapporten leses i sammenheng med årsregnskapet for 2016. Årsregnskapet for 2016 finnes på internettsiden www.sparebank1.no.

De samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som ble benyttet i årsregnskapet for 2016 er lagt til grunn i delårsrapporten, med unntak av skatt.

Skattekostnaden i delårsregnskapet er basert på nominell skattesats for året. I tillegg tas det hensyn til effekten av fritaksmetoden for aksjer og avsetninger til fond som regnskapsmessig behandles som egenkapital.

Estimater

I utarbeidelsen av delårsregnskapet har ledelsen benyttet estimater som påvirker regnskapstallene. Et område hvor slike estimater er vesentlig er erstatningsavsetning. Estimert på erstatningsavsetning vurderes til et forventningsrett nivå, noe som innebærer at det ikke er en sikkerhetsbuffer innbakt i denne. Kildene til usikkerhet ved estimering er de samme som ved årsoppgjør for 2016. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Endringene vil bli regnskapsført når eventuelt nytt estimat fastsettes.

Avrundingsdifferanser

Som følge av avrundingsdifferanser kan det være at tall og prosentsatser ikke alltid lar seg summere helt nøyaktig.

Segmentopplysninger

Selskapets virksomhetssegmenter er kontrollert og rapportert i samsvar med kundegruppene. Kundegruppene består av skadeforsikring i det private markedet (PM) og skadeforsikring i næringslivet (BM).

NOK 1000 000	PM	BM	Annet	Resultat inkl natur
	30.09.17	30.09.17	30.09.17	30.09.17
Brutto opptjent premie	3.363,2	654,3	97,1	4.114,6
Brutto påløpne erstatninger	(2.220,8)	(440,3)	(43,4)	(2.704,5)
Brutto gevinst/tap tidligere år	103,5	92,4	9,2	205,0
Driftskostnader	(829,2)	(168,8)	(5,5)	(1.003,5)
Endring andre tekniske avsetninger	(9,3)	0,0	0,0	(9,3)
Netto reassuranse	(9,4)	(30,7)	(15,8)	(55,9)
Andre forsikringsrel innt/kostn	1,7	0,6	1,3	3,6
Resultat forsikringsvirksomhet	399,6	107,5	42,9	550,0
Segmenteiendeler:				
Kundefordringer	1.456,7	213,2	0,0	1.669,9
Segmentforpliktelser:				
Brutto premiereserver	1.888,5	387,6	42,7	2.318,8
Brutto erstatningsavsetning	2.382,5	1.606,1	127,9	4.116,4

Sesongmessige svingninger

På den forsikringstekniske siden er det lite sesongmessige eller sykliske forskjeller for selskapet totalt. De ulike bransjegruppene kan imidlertid variere med sesongene.

Storskader

Det er ikke meldt om skader på over NOK 10 mill per tredje kvartal.

NOTE 2 – VERDSETTELSESHIERARKI

Hoveddelen av selskapets finansielle eiendeler er vurdert til virkelig verdi. Virkelig verdi er det beløpet den enkelte eiendel kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle eiendeler og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Eiendelene klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av eiendelen.

Nivå 1

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendels virkelige verdi. Eiendeler klassifiseres i nivå 1 dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på en armlengdes avstand.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert under nivå 1

- Børsnoterte aksjer hvor det er daglig omsetning og andeler i aksje- og pengemarkedsfond
- Statsobligasjoner og statssertifikater med fast avkastning

Nivå 2

Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi for eiendelen ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata. Eiendeler klassifiseres i nivå 2 dersom virkelig verdi er fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser).

Følgende finansielle instrumenter er klassifisert under nivå 2

- Valutaterminer, fremtidige renteavtaler og valutasikring hvis virkelig verdi er derivert fra verdien av underliggende instrument
- Obligasjoner og sertifikater som ikke er noterte, eller er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt

Nivå 3

Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata. Eiendeler klassifiseres i nivå 3 dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata.

Selskapet har pr. 30.09.17 ingen poster klassifisert under nivå 3.

Bevegelser mellom nivåene skjer når karakter rundt input til verdsettelse endrer seg.

3. kvartal 2017

NOK 1 000	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	Sum
Verdipapirer - utpekt til virkelig verdi over resultat	1 958 642	4 590 118		6 548 760
Herav aksjer og andeler	969 324			969 324
Herav obligasjoner og sertifikater	989 318	4 584 224		5 573 542
Herav andre verdipapirer		5 894		5 894
Finansielle derivater		125		125
Herav renteinstrumenter		125		125
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	1 958 642	4 590 243		6 548 885
Derivater		14 088		14 088
Herav valutainstrumenter		14 088		14 088
Finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi		14 088		14 088

Året 2016

NOK 1 000	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	Sum
Verdipapirer – holdt for handelsformål		1 399		1 399
Herav obligasjoner og sertifikater		1 399		1 399
Verdipapirer - utpekt til virkelig verdi over resultat	2 051 895	5 009 216		7 061 111
Herav aksjer og andeler	1 020 443			1 020 443
Herav obligasjoner og sertifikater	1 031 452	4 911 780		5 943 232
Herav andre verdipapirer	-	97 436		97 436
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	2 051 895	5 010 615		7 062 510
Derivater		1 322		1 322
Herav valutainstrumenter		781		781
Herav renteinstrumenter		541		541
Finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi		1 322		1 322

Avstemming av nivå 3

NOK 1 000	Aksjer og andeler	Obligasjoner og sertifikater	Andre verdipapirer
Finansielle instrumenter til virkelig verdi			
Inngående balanse	1		
Avhending	-1		
Utgående balanse	0		

Overføring mellom nivå 1 og 2

Finansielle instrumenter til virkelig verdi	Aksjer og andeler	Obligasjoner og sertifikater	Andre verdipapirer
Overført fra nivå 2 til nivå 1 - FVO		64 189	
Flytting av statsobligasjoner fra nivå 2 til 1.			

NOTE 3 – FINANSIELLE EIENDELER TIL VIRKELIG VERDI

NOK 1000	3. kvartal 2017 Bokført verdi/ virkelig verdi	Året 2016 Bokført verdi/ virkelig verdi
<i>Aksjer og andeler:</i>		
Norske aksjer	191 354	200 301
Utenlandske aksjer	9 646	11 345
Utenlandske aksjefond	768 324	808 797
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi	969 324	1 020 443
<i>Obligasjoner og sertifikater:</i>		
Norske obligasjoner og sertifikater	3 684 249	4 210 694
Utenlandske obligasjoner og sertifikater	1 889 293	1 733 937
Sum obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi	5 573 542	5 944 631
<i>Andre verdipapirer:</i>		
Andre finansielle eiendeler	5 894	97 436
Sum andre finansielle eiendeler til virkelig verdi	5 894	97 436
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	6 548 760	7 062 510

NOTE 4 – DERIVATER

NOK 1 000	3. kvartal 2017			Året 2016		
	Kontraktsum	Virkelig verdi eiendeler	Virkelig verdi forpliktelser	Kontraktsum	Virkelig verdi eiendeler	Virkelig verdi forpliktelser
Valutainstrumenter						
Valutaterminer	4 426 784		14 088	2 652 092		781
Sum valutainstrumenter	4 426 784		14 088	2 652 092		781
Renteinstrumenter						
Rentebytteavtaler (swap) (dekker også	224 400	125		154 400		541
Sum renteinstrumenter	224 400	125		154 400		541
Sum finansielle derivater	4 651 184	125	14 088	2 806 492		1 322

Oppstilling vedrørende motregningsrett

3. kvartal 2017

Finansielle eiendeler Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløpet som ikke er	
				nettopresen tert i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Renteinstrumenter	125		125		125
Sum	125		125		125

Finansielle forpliktelser

Instrument			
Valutainstrumenter	14 088	14 088	14 088
Sum	14 088	14 088	14 088

Året 2016

Finansielle forpliktelser

Instrument			
Valutainstrumenter	781	781	781
Renteinstrumenter	541	541	541
Sum	1 322	1 322	1 322